

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Foodwatch
t.a.v. mw M. Rijkse
Fizeastraat 23
1097 SC AMSTERDAM

NVWA-Directie Staf
Bestuurlijke & Juridische zaken

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Onze referentie
TRCNVWA/2015/97

Datum

VERZONDEN 22 JAN 2015

Betreft Wob-verzoek 14-0729

Geachte mevrouw Rijkse,

In uw brief van 15 oktober 2014, ontvangen op 16 oktober 2014, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om bekendmaking van de naam, adres en andere bij de NVWA aanwezige gegevens van afnemers van teruggeroepen miltvuur besmet vlees openbaar te maken. Verder vraagt u welke acties de bedrijven hebben genomen naar aanleiding van de recall. En wat de vervolgstappen vanuit de NVWA zijn geweest. Ten slotte verzoekt u om documenten waaruit blijkt welke vlees en welke hoeveelheden vlees bij de voornoemde afnemers zijn teruggeroepen en in welke eindproducten het teruggeroepen vlees is verwerkt.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 20 oktober 2014. In deze brief is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 11 december 2014.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 10 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Besluit

Ik heb besloten alle documenten gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande **belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.**

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten met nummer 1, 3 t/m 5 en 7 t/m 10 staan gegevens betreffende de persoonlijke levenssfeer. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van bepaalde passages uit de hieronder genoemde documenten zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van de organisaties en/of personen waar deze informatie betrekking op heeft.

In de documenten 1 t/m 7, 9 en 10 staat informatie over bedrijfsnamen, locaties van de bedrijven en namen van medewerkers zoals contactpersonen. Deze gegevens bieden ieder voor zich voldoende informatie om de bedrijven te identificeren. Openbaarmaking hiervan kan het ongewenste effect hebben dat het publiek uit de documenten onjuiste conclusies trekt en risico's ziet die niet of niet meer aanwezig zijn. Door openbaarmaking van namen en adresgegevens van afnemers en producenten, alsmede van de merknamen van de producten kunnen deze bedrijven aanzienlijk nadeel lijden in de vorm van bijvoorbeeld reputatieschade, onheuse bejegening en juridische claims door derden. In mijn belangenafweging heb ik ook meegewogen dat het teruggeroepen vlees van de markt is gehaald of inmiddels is geconsumeerd.

Overwegend dat deze bedrijven vanwege bovenstaande onevenredig benadeeld worden ben ik van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik besloten deze gegevens niet te verstrekken.

Wijze van openbaarmaking

De (gedeeltelijk) openbaar gemaakte documenten genoemd in de bijlage, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Hoogachtend

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

namens deze,

drs. M.R.P.M. Camps

secretaris-generaal

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of **schriftelijk een bezwaarschrift** indienen. Een schriftelijk bezwaarschrift kunt u indienen via "mijn.rvo.nl". Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAB-code. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van deze brief mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na.

NVWA-Directie Staf
Bestuurlijke & Juridische zaken

Onze referentie
TRCNVWA/2015/97

Als u **schriftelijk bezwaar** wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken **Postbus 40219, 8004 DE Zwolle**. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van deze brief mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Divisie Veterinair en Import

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
Telnr: 0900 - 03 88

www.nvwa.nl

info@nvwa.nl

Onze referentie
NVWA/2014/9425

Datum 16 oktober 2014
Betreft Miltvuur

Geachte heer/mevrouw,

De afgelopen dagen bent u door uw toeleverancier danwel de NVWA benaderd dat u een partij vlees/vleesproducten, afkomstig uit Slowakije en Polen, heeft ontvangen dat mogelijk besmet is met miltvuur. Gelet hierop wil ik u op het volgende wijzen.

Miltvuur is een bacterie die gevaarlijk is voor de mens. Zowel bij het eten van met miltvuur besmet vlees als bij de hantering van dit vlees loopt men een risico op een miltvuurbesmetting.

Levensmiddelen mogen niet in de handel worden gebracht als zij onveilig zijn (artikel 14, eerste lid van Verordening (EG) nr. 178/2002¹, ook wel de General Food Law genoemd). Een levensmiddel wordt als onveilig beschouwd als deze schadelijk is voor de volksgezondheid.

De gevolgen van een miltvuur infectie zijn dermate ernstig dat zelfs een heel kleine kans daarop niet aanvaard kan worden. Het is niet mogelijk door middel van testen de afwezigheid van (sporen van) de miltvuur bacterie met volledige zekerheid vast te stellen. Miltvuur bacteriën en sporen daarvan zijn ongelijkmatig verdeeld over het vlees. Daarom is de afwezigheid in een monster, zelfs in het geval van meerdere monsters, geen afdoende bewijs voor de afwezigheid in een hele partij vlees. Daarom dient uit voorzorg de gehele partij vernietigd te worden.

Voor meer informatie verwijs ik u naar het Advies over de gevaren van Antrax in rundvlees van de directeur van Bureau Risicobeoordeling & onderzoeksprogrammering (BuRO) van 10 oktober jl. dat is te vinden op de website van de NVWA (<https://www.vwa.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/2055441/partij-rundvlees-uit-voorzorg-van-de-markt-gehaald>).

¹ Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden.

Datum

16 oktober 2014

Onze referentie

NVWA/2014/9425

Uit uw melding blijkt dat er bij uw bedrijf nog delen van de eerder genoemde partij (al dan niet verwerkt in producten) aanwezig zijn. Hieronder is beschreven op welke wijze u deze producten dient af te voeren.

Afvoer producten

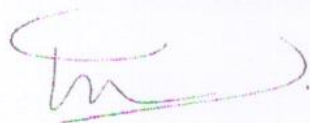
Nu middels onderzoek niet is uit te sluiten dat het vlees niet besmet is met de miltvuur bacterie, dient de gehele partij vlees als categorie 2-materiaal, als bedoeld in artikel 9, onder h van Verordening (EG) nr. 1069/2009², aangemerkt te worden. De verwijdering en verwerking van categorie 2 materiaal dient overeenkomstig de hiervoor genoemde verordening plaats te vinden. Echter, ik wil u wijzen op de mogelijkheid dat erkende categorie 2 verwerkers dit dierlijk bijproduct niet willen verwerken vanwege de risico's dat de miltvuurbacterie voor bezoedeling van de verwerkingslijn kan zorgen. Daarom dient u dit voorafgaand aan de verwerking goed af te stemmen met de betreffende verwerker.

Een andere manier van verwerken van met miltvuur besmet danwel verdacht vlees is via verbranding of meeverbranding in een bedrijf dat is erkend op grond van de afvalstoffenrichtlijn 2008/98/EG³. U dient er dan rekening mee te houden dat het dierlijk bijproduct op een door het bedrijf aangewezen wijze dient te worden verpakt om te worden verbrand.

In uw administratie dient u een bewijs te bewaren waaruit blijkt wanneer, waar en op welke wijze dit dierlijk bijproduct is vernietigd. Een kopie hiervan dient u aan de NVWA te mailen. Zie hiervoor het adres in de colofon.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Plaatsvervangend Hoofdinspecteur Divisie Veterinair & Import van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit,

Drs. P.F. de Klerk

² Verordening (EG) nr. 1069/2009 VAN het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002.

³ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijne

Nr	HtNr	TnR	Naam	Adres	PC	Plaats	Op Voorraad/Onvangen	Teruggezonden	Consumeert	Doorgeleverd	Opmeking	Brief 16-10-2014
1	1	1						X			Teruggezonden naar	Nee
2	1	2								X	Terughalen producten	Nee
13	2	211					X				Teruggezonden naar	Nee
14	1	3								X	Doorgeleverd	Ja
15	3	301							X	X	Doorgeleverd	Nee
16	301	30101							X		Geconsumeerd	Nee
17	301	30102							X		Geconsumeerd	Nee
18	1	4					X				Terugontvangen van afnemers	Ja
19	4	401					X				Teruggezonden naar	Ja
20	4	402						X			Teruggezonden naar	Nee
21	4	403						X			Teruggezonden naar	Nee
22	4	404					X				Teruggezonden naar	Nee (dubbel)
23	4	405						X			Teruggezonden naar	Nee
24	4	406						X			Teruggezonden naar	Nee
25	4	407					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
26	407	40701					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
27	4	408						X			Teruggezonden naar	Nee
28	1	5					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
29	1	6					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
30	1	7						X			Teruggezonden naar	Nee
31	1	8							X		Geconsumeerd	Nee
32	1	9								X	Doorgeleverd	Nee
33	9	901							X		Geconsumeerd	Nee
34	1	10					X				Terugontvangen van afnemers	Ja
35	10	1001					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
36	1	11								X	Doorgeleverd	Nee
37	11	1101							X		Geconsumeerd	Nee
38	1	12								X	Doorgeleverd naar Buitenland	Nee
39	1	13								X	Doorgeleverd	Nee
40	13	1301							X		Geconsumeerd	Nee
41	1	14					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
42	1	15					X				Terugontvangen van afnemers	Ja
43	15	1501						X			Teruggezonden naar van	Nee
44	15	1502						X			Teruggezonden naar van	Nee
45	15	1503						X			Teruggezonden naar van	Nee
46	1	16					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
47	1	17					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
48	1	18					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
49	1	19					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
50	1	20					X				Terugontvangen van afnemers	Ja
51	20	2001					X				Teruggezonden naar DC	Ja
52	20	2002					X				Teruggezonden naar DC	Nee (dubbel)
53	20	2003						X			Teruggezonden naar	Nee
54	20	2004					X				Voorraad geblokkeerd	---
55	20	2005									---	---
56	20	2006									---	---
57	1	21					X				Voorraad geblokkeerd	Ja
58	1	22								X	Doorgeleverd	Nee
59	22	2201							X		Geconsumeerd	Nee
60	1	23								X	Doorgeleverd	Nee
61	23	2301						X			Geconsumeerd	Nee
62	23	2302						X			Geconsumeerd	Nee
63	23	2303						X			Geconsumeerd	Nee
64	23	2304						X			Geconsumeerd	Nee
65	23	2305						X			Geconsumeerd	Nee
66	23	2306						X			Geconsumeerd	Nee
67	23	2307						X			Geconsumeerd	Nee
68	1	24							X		Doorgeleverd	Nee
69	1	25								X	Doorgeleverd	Nee
70	25	2501								X	Geconsumeerd	Nee
71	1	26					X		X		Voorraad geblokkeerd	Ja

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Minister van VWS
Staatssecretaris van EZ

Van: pv IG NVWA
Telefonisch akkoord, 9/10/14

nota

Miltvuur

Directie Staf
Bestuursondersteuning

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon

T [REDACTED]
M [REDACTED]
F 088 223 33 34
[REDACTED]@nvwa.nl

Datum
9 oktober 2014

Hierbij wil ik u informeren over een mogelijke besmetting van rundvlees met miltvuur (antrax). Achtereenvolgens ga ik in op de wijze van besmetting, de risico's voor de volksgezondheid en de maatregelen die de NVWA neemt.

Wijze van besmetting

Woensdag 8 oktober 2014 om 16.21 uur is via de CVO de volgende informatie verstrekt:

Op 19 september 2014 zijn 2 runderen uit Slowakije (SK 00036743031 en SK 00038013031) geslacht in Polen (PL 12103806). Tijdens de AM- en PM-keuring zijn geen afwijkingen geconstateerd. Op 22 september 2014 zijn karkasdelen van deze runderen en andere karkassen van andere bedrijven naar Nederland vervoerd. Op 23 september 2014 zijn de karkasdelen bij [REDACTED] te [REDACTED] (NL 462) aangekomen. De totale zending uit Polen bedraagt 15.723,20 kg. Op 27 september 2014 heeft de Slowaakse autoriteit op het bedrijf van herkomst van de beide runderen miltvuur vastgesteld. Op 3 oktober 2014 heeft de Slowaakse autoriteit de Poolse autoriteit geïnformeerd. Op 8 oktober 2014 heeft de Poolse autoriteit de Nederlandse CVO geïnformeerd.

Risico's voor de volksgezondheid

Op basis van informatie van BuRO zijn de volgende risico's bepaald: Het eten van vlees besmet met miltvuur kan leiden tot een miltvuurbesmetting in de mond/keelholte of van het maag-darmstelsel. Een infectie in de mond/keelholte kan bij de mens tot een ernstige klinische uitingsvorm van miltvuur leiden waarbij, ook bij behandeling, de kans op overlijden ongeveer 50% is. Deze verschijningsvorm is echter zeer zeldzaam. De incubatieperiode bij het rund is 3-7 dagen met een bandbreedte van 1-14 dagen. De geslachte runderen hebben naar alle waarschijnlijkheid hetzelfde voer gegeten als het besmette rund (runderen). Het is niet waarschijnlijk dat een rund al besmettelijk is in de incubatieperiode, maar dat kan ook niet volledig worden uitgesloten. De incubatieperiode bij de mens is 1- 7 dagen. Het rund is aanzienlijk gevoeliger voor miltvuur dan de mens, de infectieuze dosis voor de mens is zo'n 10^{11} . De mogelijkheid van een infectie via consumptie hangt waarschijnlijk in belangrijke mate af van de aanwezigheid van wondjes in het slijmvlies van de mond- en keelholte en het spijsverteringssysteem.

BuRO heeft geconstateerd dat de kans op gevaar voor de volksgezondheid door de aanwezigheid van miltvuur bacteriën in dieren zonder afwijkingen bij de AM- en

Directie Staf
Bestuursondersteuning

Datum
9 oktober 2014

PM-keuring niet groot is, maar niet uitgesloten kan worden. Op basis hiervan adviseert BuRO het mogelijk besmette vlees uit de handel te laten nemen. Omdat kruiscontaminatie niet kan worden uitgesloten, moet de hele partij uit de handel worden genomen, dus ook het vlees afkomstig van Poolse runderen uit hetzelfde transport naar deze afnemer in Nederland.

Maatregelen NVWA

De dieren op het slachthuis in Polen waren ogenschijnlijk gezond. Gezien deze gezonde status en de aanmerkelijk grotere gevoeligheid voor miltvuur bij runderen dan voor mensen, wordt het risico voor de consument als zeer klein beoordeeld. Omdat de runderkarkassen niet voldeden aan de voedselveiligheidsvoorschriften moeten bedrijven deze uit de handel halen. Dit gebeurt via een stille recall (tot en met de supermarkten). Verder zal het R&O protocol van het bedrijf ██████ beoordeeld worden. Dit om te beoordelen in hoeverre verdere kruiscontaminatie in de uitsnijderij plaatsgevonden kan hebben.

Stille recall

Tijdens het bedrijfsbezoek is vastgesteld dat de karkassen van de Poolse en de Slowaakse runderen apart verwerkt zijn. Van de Slowaakse karkassen van deze zending (in totaal 7.416,52 Kg) is nog 365,12 Kg op het bedrijf aanwezig en is geblokkeerd. De resterende 6.984,78 Kg is geleverd aan 45 bedrijven in Nederland (19 bedrijven), België, Duitsland, Denemarken, Spanje, Portugal en Italië. Van de uitgeleverde kilogrammen is bekend wat en hoeveel er naar de verschillende afnemers is geleverd. De buitenlandse autoriteiten worden vandaag 9 oktober 2014 via het RASFF systeem geïnformeerd. De Nederlandse afnemers zijn door ██████ geïnformeerd, voor de zekerheid worden deze bedrijven, voor zover mogelijk vandaag ook nog door de NVWA gebeld en gewezen op de GFL-meldplicht. Hiermee is de meest risicovolle partij in beeld. De tracing van de Poolse karkassen volgt nog.

Communicatie

De directies Communicatie van uw ministeries zijn vanavond geïnformeerd. De branche-organisaties worden vanavond geïnformeerd, conform de afspraken die zijn gemaakt in de Task Force Voedselvertrouwen. Een persbericht/woordvoeringslijn zal worden voorbereid voor gebruik, indien de situatie hierom vraagt.

Staf/Bureau IG

Datum

4 november 2014

in opslag; deze partijen zijn geblokkeerd (ongeveer 200 ton). Deze bedrijven hebben ook geen partijen verder doorgeleverd aan andere bedrijven. Bij één bedrijf zijn alle partijen geëxporteerd naar landen buiten de EU: Singapore en Vietnam (ongeveer 200 ton opgemengd tot 3.422 ton). Deze partijen varen nog op zee, tot aan ongeveer 9 november. De NVWA heeft de CVO verzocht de betrokken landen te informeren. De CVO zal dit doen.

NVWA/BURO heeft een analyse uitgevoerd en heeft geadviseerd de partijen VDE uit de handel te halen. Er zijn 3 opties voor het gebruik van het diermeel gegeven: 1. verbranding, 2. gebruik in bodemverbeteraars en meststof na methode 1 behandeling (hoge temperatuur waarbij miltvuur wordt uitgeschakeld) en 3. direct naar petfood, omdat honden en katten weinig gevoelig zijn voor miltvuur.

In Duitsland zijn monsters genomen van het VDE. Deze bleken negatief op miltvuur. BURU geeft aan dat miltvuur niet homogeen in een partij kan zitten en dat uit deze negatieve monsteruitslag niet geconcludeerd kan worden dat alle betreffende partijen VDE miltvuurvrij zijn.

Verder is VDE een product dat stuift en sporen kunnen dus zo gemakkelijk verspreid worden.

Gezien de risico's die met miltvuur gepaard gaan, heeft de NVWA besloten geen risico te nemen en is de bedrijven opgedragen alle betrokken VDE-partijen te laten vernietigen. Dit is in lijn met de aanpak die Duitsland aangeeft te hanteren.

De NVWA heeft op 31 oktober alle bedrijven aangeschreven over wat er van hen wordt verwacht ten aanzien van de partijen VDE. Hoewel het bedrijf zelf de verantwoordelijkheid draagt, is gewezen op het gevaar van miltvuur voor het personeel. De handelingsopties die de betrokken bedrijven ten aanzien van de partijen VDE hebben gekregen zijn: 1. directe verbranding of 2. herverwerking met methode-1 behandeling. Dit laatste kan alleen bij [REDACTED] voorheen: [REDACTED]. Er is ook vermeld dat, indien de bedrijven hieraan niet voldoen, de NVWA via het middel last onder dwangsom de juiste handelwijze zal afdwingen.

Voor het bedrijf dat de VDE heeft geëxporteerd geldt dat deze de partijen retour kan sturen naar Nederland, of aldaar onder toezicht van de bevoegde autoriteiten kan laten vernietigen. Dit bedrijf, dat in een traject zit vanwege het exporteren van VDE met daarin eiwitten afkomstig van herkauwers (BSE-risico) naar derde landen krijgt hiervoor tevens een boeterapport opgelegd.

De CVO zal via RASFF in Brussel de andere lidstaten en derde landen informeren over de acties die Nederland heeft genomen ten aanzien van de leveringen aan andere lidstaten en/of derde landen van de partijen VDE.

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Aan: Staatsecretaris EZ
Van: pv IG NVWA

Staf/Bureau IG

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon

M [redacted]
[redacted]@nvwa.nl

Datum

4 november 2014

nota

Miltvuur, vervolg

Parafenroute

Paraaf
Pv IG NVWA

Aanleiding

Op 9 oktober 2014 heb ik u geïnformeerd over de besmetting van 2 geslachte runderen met miltvuur.

Bij deze wil ik u nader informeren over de verdere verwerking van de botdelen van deze dieren tot diermeel.

Advies

De nota is ter kennisname.

Achtergrond

Op 8 oktober jl. hebben de Poolse autoriteiten gemeld dat twee runderen, die zijn geslacht in Polen, afkomstig zijn van een bedrijf in Slowakije waar miltvuur is vastgesteld. De karkasdelen van deze runderen waren op 23 september 2014 aangekomen in de uitsnijderij [redacted] (NL 462 EG) en zijn onderdeel van een partij van 46 runderkarkassen met een totaal gewicht van 15.723,30 kg. Dit materiaal getraceerd, uit de handel genomen en vernietigd. Een zeer klein gedeelte (ca 2% in Nederland) is geconsumeerd.

[redacted] heeft de karkasdelen uitgesneden. De botten hiervan zijn als categorie-3 materiaal naar 2 verwerkingsbedrijven in Duitsland gegaan voor verwerking tot verwerkte dierlijke eiwitten (VDE). Eén verwerkingsbedrijf werkt echter met een verhittingsmethode die onvoldoende is om alle miltvuursporen te kunnen afdoden. Daarom hebben de Duitse autoriteiten op 15 oktober een RASSF-melding doen uitgaan dat van dit verwerkingsbedrijf partijen verwerkte dierlijke botten naar Nederland en Italië zijn (terug)gegaan. Naar Nederland is ongeveer 400 ton VDE verzonden.

De partijen VDE zijn bij 3 opslagbedrijven in Nederland terechtgekomen. Bij deze bedrijven zijn alle partijen teruggetraceerd. Bij 2 bedrijven staan de partijen nog

Situatierapport Miltvuur

Van: CVI – Incident- en Crisisbeheersing

Aan:

NVWA DIRA,

NVWA MT V&I, MT C&V en betrokkenen

EZ: CVO, Crisiscoördinatoren van BBR, RRE en RVO.nl

VWS: Crisiscoördinator – [REDACTED]

Datum/tijd	16.10.2014; 12.00 UUR
Nummer	Volgnummer 04
Periode	11.10.2014 – 16.10.2014 16.00 uur
Status:	Definitief
Planning	Dit is de laatste Sitrap voor dit incident
Classificatie	(vertrouwelijk)

1. Beeld

Tracering is afgerond

Het definitieve resultaat bij de NL bedrijven is:

	Slowaakse karkassen:	Poolse karkassen:
Geblokkeerd:	2.212,28 Kg	2.712,68 Kg
Sonac:	1.401,20 Kg	1.729,20 Kg
Buitenland:		180,72 Kg
Geconsumeerd:	72,88 Kg	271,00 Kg
Nog uit te zoeken:	0,00 Kg	0,00 Kg
Totaal:	3.686,36 Kg	4.893,60 Kg

Toelichting

Het aantal geconsumeerde kilo's is gedaald ten opzichte van eerdere vermeldingen. In deze categorie zijn nu uitsluitend de opgaven opgenomen van slagerijen en restaurants. De supermarktpartijen zijn nu opgenomen onder geblokkeerd. Supermarkten werken met een kassablokkade op artikelniveau. Deze blokkade zorgt ervoor dat direct de verkoop van het betreffende artikel wordt geblokkeerd, dus ook de specifieke productiecode van het onveilige artikel. Supermarkten willen vermijden dat in de winkel producten uitgeselecteerd moeten worden en halen daarom alle aanwezige verpakkingen van het artikel uit de winkel. Supermarkten voldoen daarmee aan de verplichting om de onveilige levensmiddelen uit de handel te halen. Inzicht in precieze aantallen is dan niet (direct) mogelijk. Het is evenmin inzichtelijk te maken hoeveel van het mogelijk besmette vlees via de supermarkten bij de consument terecht is gekomen.

In totaal zijn er in Nederland 69 bedrijven bij dit incident betrokken, te weten: 5 uitsnijderijen, 14 groothandels, 1 koel- en vrieshuis, 1 destructiebedrijf, 8 productiebedrijven, 14 slagerijen, 8 Horecalocaties en 18 supermarkten.

Alle directe en indirecte partijen mogelijk besmet vlees zijn via RASFF gemeld.

Brieven

Woensdag 15.10.2014 is de schriftelijke bevestiging van mogelijke besmetting met miltvuur naar [REDACTED] gestuurd. In deze brief is ook aangegeven op welke wijze de geblokkeerde partijen dienen te worden vernietigd. Donderdag 16.10.2014 worden de afnemers (van de afnemers) van [REDACTED] schriftelijke geïnformeerd over de wijze waarop de geblokkeerde producten dienen te worden vernietigd.

Boeterapporten

Tijdens deze "recall" zijn uiteindelijk 7 boeterapporten – voor niet tijdig melden – aangezegd.

Aanvulling op de tracering

Op 14-1-2014 werd bekend dat de twee runderen uit Slowakije die afkomstig waren van het

miltvuurbesmette bedrijf al op 17 september 2014 op het slachthuis in Polen zijn aangevoerd. De runderen zijn op 19 september op dit slachthuis geslacht. Aan BuRO is gevraagd of dit nieuwe gegeven een reden is om de uitgebrachte risicobeoordeling te herzien. Op basis van informatie van de OIE/WHO/FAO is deze informatie geen reden om de risicobeoordeling aan te passen.

Samen met JZ is gewerkt aan een brief voor [REDACTED] en voor de bedrijven die delen van de verdachte batches nog op voorraad hebben. Met deze laatste brief worden de bedrijven geïnformeerd op welke wijze de verdachte partijen moeten worden vernietigd.

Maandagochtend zijn de drie bedrijven die vlees van [REDACTED] hadden ontvangen en nog geen GFL melding bij de NVWA hadden gedaan, bezocht door een NVWA inspecteur. Alle drie de bedrijven is een boeterapport aangezegd. Twee van de drie bedrijven hebben maandag als nog de GFL melding ingestuurd. Het derde bedrijf heeft dinsdag in de loop van de dag de GFL melding ingestuurd.

Het resultaat bij de NL bedrijven tot nu toe (14.10.2014 20.00 uur):

	Slowaakse karkassen:	Poolse karkassen:
Geblokkeerd:	1.874,94 Kg	2.511,20 Kg
Sonac:	1.401,20 Kg	1.729,20 Kg
Buitenland:		176,00 Kg
Geconsumeerd:	190,78 Kg	301,36 Kg
Nog uit te zoeken:	219,44 Kg	175,84 Kg

De nog uit zoeken te kilo's zijn geleverd aan restaurants, slaggers en supermarkten. De bedrijven zijn in beeld, maar hebben nog geen GFL melding ingestuurd. Deze bedrijven zullen morgen opnieuw benaderd worden, dan zal ook een boeterapport aangezegd worden.

In de media is het miltvuurincident geen onderwerp van discussie. Ook bij de NVWA komen nauwelijks tot geen vragen binnen over dit incident.

Op vrijdag 10.10.2014 is er een afgestemd (VWS en EZ) persbericht uitgegaan. Naar aanleiding van het persbericht en de tracering zijn er 8 vragen bij het NVWA Klanten Contactcentrum binnen gekomen (7 particulieren en 1 bedrijf). Bij persvoorlichting zijn vrijdag enkele vragen afgehandeld. Zaterdag zijn er geen vragen aan persvoorlichting gesteld.

Vrijdag hebben het CBL en COV inzicht gehad in het overzicht van de NL bedrijven. Zaterdag 11.10.2014 heeft het FNLI de lijst met NL afnemers ingezien.

Vrijdag 10.10.2014 heeft BuRO haar advies schriftelijk uitgebracht en dit advies is op de website van de NVWA geplaatst.

De lopende tracering in het kort

Er is besloten om de tracering tot en met de supermarkten uit te voeren (dus niet bij de consument). De betreffende bedrijven worden telefonisch door het traceringsteam benaderd en de bedrijven worden gewezen op de verplichtingen volgens de GFL. Bij het niet nakomen van deze afspraken wordt er een boeterapport opgemaakt. Indien noodzakelijk zal de NVWA inspecteur het betreffende bedrijf bezoeken.

Slowaakse karkassen:

7.349,90 kg in totaal

365,12 kg bij [REDACTED] aanwezig

3.298,42 kg naar 26 bedrijven: (België (3), Duitsland (7), Denemarken (2), Zweden (1), Frankrijk (3), Portugal (7) en Italië (3).

De Rasff is uitgegaan op 09.10.2014, 20.38 uur

3.686,36 kg in Nederland naar 18 bedrijven.

Hiervan is 1.401,2 Kg aan [REDACTED] geleverd. Nog uit te zoeken: 2.285,12 Kg.

NL: Aantal gebeld: 18, Aantal GFL ingediend 17, aantal akkoord 17

Van de 2.285,12 Kg is 1.874,94 Kg geblokkeerd bij de ontvangers/doorlever-adressen. De overige 410,18 Kg. moet nog verder uitgezocht worden.

Poolse karkassen:

8.161,64 kg in totaal

204,92 kg bij [REDACTED] aanwezig

3.063,12 kg naar 19 bedrijven; België (2), Duitsland (7), Denemarken (2), Frankrijk (2), Portugal (4) en

Italië (2).

Deze aanvullende informatie is 10.10.2014 aan de eerder gestuurde Rasff toegevoegd.

4.893,60 kg in Nederland naar 24 bedrijven.

Hiervan is 1.729,2 Kg aan [REDACTED] geleverd. Nog uit te zoeken: 3.164,4 Kg.

NL: Aantal gebeld: 24, Aantal GFL ingediend 20, aantal akkoord 20

Van de 3.164,4 Kg is 1.130,56 Kg geblokkeerd bij de ontvangers/doorlever-adressen. De overige 2.033,84 Kg. moet nog verder uitgezocht worden.

[REDACTED] heeft in Nederland aan 26 verschillende bedrijven geleverd: 2 bedrijven hebben enkel vlees van Slowaakse karkassen ontvangen, 16 bedrijven hebben vlees van zowel Slowaakse als Poolse karkassen ontvangen en 8 bedrijven hebben enkel vlees van Poolse karkassen ontvangen.

De Slowaakse karkassen waren op 23.09.2014 de laatste karkassen in de [REDACTED]. Daarna heeft een R&O plaatsgevonden. Dit betekent dat er niet meer partijen voor een recall in aanmerking komen.

De afnemers van [REDACTED] die nog geen GFL melding bij de NVWA hebben gedaan, zullen maandagochtend door een NVWA inspecteur bezocht worden. Tijdens dit bezoek zal zo nodig een boeterapport worden opgemaakt voor niet tijdig melden.

Woensdag 8 oktober 2014 om 16.21 uur is via de CVO is de volgende informatie verstrekt.

Op 19 september 2014 zijn 2 runderen uit Slowakije (SK 00036743031 en SK 00038013031) geslacht in Polen (PL 12103806). Tijdens de AM- en PM-keuring zijn geen afwijkingen geconstateerd. Op 22 september 2014 zijn karkasdelen van deze runderen naar Nederland vervoerd. Op 23 september 2014 zijn de karkasdelen aangekomen bij [REDACTED] te [REDACTED] (NL 462) aangekomen. De totale zending uit Polen bedraagt 15.723,20 Kg.

Op 27 september 2014 heeft de Slowaakse autoriteit op het bedrijf van herkomst van de beide runderen miltvuur vastgesteld. Op 3 oktober 2014 heeft de Slowaakse autoriteit de Poolse autoriteit geïnformeerd. Op 8 oktober 2014 heeft de Poolse autoriteit de Nederlandse CVO geïnformeerd.

Op basis van informatie van BuRO kan het eten van vlees besmet met miltvuur leiden tot een miltvuurbesmetting in de mond/keelholte of van het maag-darmstelsel. Bij deze klinische uiting van miltvuur bij de mens is ook bij behandeling de kans op overlijden 50%. Deze verschijningsvorm is echter zeer zeldzaam. De incubatieperiode bij het rund is 3-7 dagen met een bandbreedte van 1 - 14 dagen. De geslachte runderen hebben naar alle waarschijnlijkheid hetzelfde voer gegeten als het besmette rund (runderen). De vraag is wel of een rund al besmettelijk is in de incubatieperiode. Dit is niet waarschijnlijk maar kan ook niet volledig worden uitgesloten. De incubatieperiode bij de mens is 1- 7 dagen. Het rund is aanzienlijk gevoeliger voor miltvuur dan de mens, de infectieuze dosis voor de mens is zo'n 10^{11} . De mogelijkheid van een infectie via consumptie hangt waarschijnlijk in belangrijke mate af van de aanwezigheid van wondjes in het slijmvlies van de mond- en keelholte en het spijsverteringssysteem.

BuRO heeft op basis van vragen aan het RIVM en het CVI geconstateerd dat de kans op gevaar voor de volksgezondheid door de aanwezigheid van miltvuurbacteriën in dieren zonder afwijkingen bij de AM- en PM-keuring niet groot is, maar ook niet uitgesloten kan worden. Op basis hiervan adviseert BuRO het mogelijk besmette vlees uit de handel te laten nemen. Omdat kruiscontaminatie niet kan worden uitgesloten zal de hele partij, dus ook het vlees afkomstig van Poolse runderen, uit hetzelfde transport naar deze afnemer in Nederland, uit de handel genomen moeten worden.

Gelet op het feit dat de infectiedruk bij de ogenschijnlijk gezonde geslachte runderen laag zal zijn en er voor een infectie bij de mens een behoorlijke infectiedruk noodzakelijk is, lijkt het voor de hand te liggen om vooralsnog te kiezen voor een stille recall.

Tijdens het bedrijfsbezoek is vastgesteld dat de karkassen van de Poolse en de Slowaakse runderen apart verwerkt zijn. Van de zending Slowaakse karkassen van deze zending (in totaal 7.416,52 Kg) is nog 365,12 Kg op het bedrijf aanwezig en is geblokkeerd. De resterende 6.984,78 Kg (het verschil van 66,62 Kg komt door indroging van het product) is geleverd aan 45 bedrijven in 8 landen; te weten: Nederland (18), België (3), Duitsland (7), Denemarken (2), Zweden (1), Frankrijk (3), Portugal (7) en Italië (3). Van de uitgeleverde kilogrammen is bekend wat en hoeveel er naar de verschillende afnemers is

geleverd. De buitenlandse autoriteiten worden vandaag 9 oktober 2014 via het RASFF systeem geïnformeerd. De Nederlandse afnemers zijn door [REDACTED] geïnformeerd, voor de zekerheid worden deze bedrijven, voor zover mogelijk vandaag ook nog door de NVWA gebeld en gewezen op de GFL-meldplicht. Hiermee is de meest risicovolle partij in beeld. De tracering van de Poolse karkassen volgt nog.

Vandaag zijn de bewindspersonen geïnformeerd over deze casus. Ook zullen de branche-organisaties (COV, CBL, FNLI en Voedingscentrum) vandaag nog geïnformeerd worden.

Verder zal het R&O protocol van het bedrijf [REDACTED] beoordeeld worden. Dit om te beoordelen in hoeverre verdere kruiscontaminatie plaats gevonden kan hebben.

2. Oordeel en scenario's (verwachte situatie)

Korte termijn

Worst case: Mensen overlijden na het eten van rundvlees.

Verwacht: Dit varieert van niets tot een abdominale vorm van een met miltvuurbesmetting. Dit geeft verschijnselen van een voedselinfectie en is zelf limiterend.

Lange termijn

Worst case: Sterk verminderd publiek vertrouwen in de vleessector.

Verwacht: -

Bronnen:

3. Opschaling en coördinatie

NVIC: Opgeschaald.

DCC – EZ: Geïnformeerd via deze Sitrap.

DCC – VWS: Geïnformeerd via deze Sitrap.

NCC: Nvt

Gemeenten, regio's: Nvt

4. Communicatie

Strategie: Een stille recall (dus t/m de schappen van de supermarkten en niet bij de consument).

Doelgroepen (intern/extern): Informeren FNLI, CBL, COV en Voedingscentrum

Middelen: -

Boodschap IG: -

Voortgangsrapportage Recall Miltvuur Slowakije

NVWA - peildatum 17 Oktober 2014 14.30 uur

Bronbedrijven	
Type bedrijf	Bedrijven
██████████	1

Gerealiseerd	
Bedrijven	
1	

Resultaat	
Tracering helder	
Ja	Nee
1	0

Resultaat	
Afnemers geïnformeerd	
Ja	Nog niet
1	n.v.t.

Resultaat	
Mogelijk aantal afnemers	
26	

Partij Slowaaks Vlees	
Omschrijving	Kg
Geblokkeerd	2.212,28
██████████	1.401,20
Doorlevering BL	0,00
Geconsumeerd	72,88
Nog uit te zoeken	0,00
	3.686,36

Partij Pools Vlees	
Omschrijving	Kg
Geblokkeerd	2.712,68
██████████	1.729,20
Doorlevering BL	180,72
Geconsumeerd	271,00
Nog uit te zoeken	0,00
	4.893,60

Recall Tranche 1	
Type bedrijf	Aantal
Destructie	1
Groothandel	10
Koelhuis	1
Productiebedrijven	5
Slagerij	4
Uitsnijderij	4
Particulier	1
	26

GFL Melding ontvangen		
	Ja	Nee
Destructie	1	0
Groothandel	10	0
Koelhuis	1	0
Productiebedrijven	5	0
Slagerij	4	0
Uitsnijderij	4	0
Particulier	0	1
	25	

GFL akkoord	
Aantal	
1	
10	
1	
5	
4	
4	
1	
26	

Betreft een medewerker van ██████████ bevestigd dit en is geconsumeerd

Recall Tranche 2	
Type bedrijf	Aantal
Groothandel	4
Horeca	6
Productiebedrijven	3
Slagerij	10
Supermarkt	17
Onbekend	1
	41

GFL Melding ontvangen		
	Ja	Nee
Groothandel	4	0
Horeca	6	0
Productiebedrijven	3	0
Slagerij	10	0
Supermarkt	17	0
Onbekend	1	0
	41	

GFL akkoord	
Bedrijven	
4	
6	
3	
10	
17	
1	
41	

Recall Tranche 3	
Type bedrijf	Aantal
Horeca	2
Supermarkt	1
	3

GFL Melding ontvangen		
	Ja	Nee
Horeca	2	0
Supermarkt	1	0
	3	

GFL akkoord	
Bedrijven	
2	
1	
3	

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

**Advies van de directeur bureau Risicobeoordeling
& onderzoeksprogrammering
Aan de inspecteur-generaal van de Nederlandse
Voedsel- en Warenautoriteit**

**Bureau Risicobeoordeling &
onderzoeksprogrammering**

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

T 088 223 33 33
F 088 223 33 34
risicobeoordeling@vwa.nl

Onze referentie
NVWA/BuRO/2014/7871

Datum 10 oktober 2014

Advies over gevaren van antrax in rundvlees

Aanleiding en vraagstelling:

Woensdag 8 oktober 2014 heeft de Chief Veterinary Officer (CVO) de volgende informatie verstrekt aan de divisie V&I van de NVWA. Op 19 september 2014 zijn 2 runderen uit Slowakije geslacht in Polen. Tijdens de AM- en PM-keuring zijn geen afwijkingen geconstateerd. Op 22 september 2014 zijn karkasdelen van deze runderen naar Nederland vervoerd. Op 23 september 2014 zijn de karkasdelen aangekomen bij een Nederlandse vleesverwerker.

Op 27 september 2014 heeft de Slowaakse autoriteit op het bedrijf van herkomst van de beide runderen miltvuur vastgesteld. Op 3 oktober 2014 heeft de Slowaakse autoriteit de Poolse autoriteit geïnformeerd. Op 8 oktober 2014 heeft de Poolse autoriteit de Nederlandse CVO geïnformeerd.

Naar aanleiding hiervan heeft de hoofdinspecteur V&I de volgende vraag aan de directeur BuRO gesteld:

Kan vlees van dieren die bij de AM en PM keuring geen verschijnselen van antrax vertoonden een gevaar voor de volksgezondheid vormen door de aanwezigheid van miltvuur bacteriën?

Bevindingen:

De geslachte runderen hebben naar alle waarschijnlijkheid hetzelfde voer gegeten als het besmette rund. Daarom kan niet worden uitgesloten dat de twee runderen in kwestie werden blootgesteld aan miltvuursporen en daardoor geïnfecteerd konden raken. Bij de AM en PM keuring vertoonden de dieren echter geen afwijkingen. Ervan uitgaande dat de keuring op een juiste manier werd uitgevoerd, kan dit drieërlei betekenen, i) die dieren waren niet geïnfecteerd, ii) wel geïnfecteerd maar niet ziek (inapparent geïnfecteerd) of iii) wel geïnfecteerd maar nog in de incubatieperiode. Vervolgens rijst de vraag of een rund al besmettelijk is in de incubatieperiode of bij een inapparente infectie. RIVM en CVI geven aan dat dit niet waarschijnlijk is maar ook niet volledig kan worden uitgesloten.

Het eten van vlees besmet met miltvuur bacteriën kan bij de mens leiden tot een miltvuurbesmetting in de mond/keelholte of van het maag-darmstelsel. Een infectie in de mond/keelholte kan bij de mens tot een ernstige klinische uitingsvorm van miltvuur leiden waarbij, ook bij behandeling, de kans op overlijden ongeveer 50% is. Deze verschijningsvorm is echter zeer zeldzaam.

Bureau Risicobeoordeling &
onderzoeksprogrammering

Datum 10 oktober 2014

Onze referentie
NVWA/BuRO/2014/7871

Conclusies:

Op basis van een eigen literatuuronderzoek en de expertmening concludeert ik het volgende:

1. Ervan uitgaande dat de twee runderen in kwestie in Polen volgens de vigerende Europese voorschriften zijn gekeurd, is het niet aannemelijk, doch niet uitgesloten, dat deze dieren ten tijde van de keuring ziek met antrax zijn geweest. Antrax bij planteneters zoals runderen uit zich als een ernstig ziektebeeld dat bij de keuring niet makkelijk kan worden gemist.
2. De meest waarschijnlijke bron van besmetting van de dieren is besmet voer of grasland. Het is daarom aannemelijk dat alle dieren van het herkomstbedrijf rond dezelfde periode aan dezelfde bron waren blootgesteld en omstreeks dezelfde datum ziek geworden zouden moeten zijn.
3. De tijdslijn, runderen in kwestie zijn op 19 september 2014 geslacht, op 27 september 2014, 8 dagen later, is antrax op het herkomstbedrijf van de dieren door de Slowaakse autoriteiten vastgesteld, is een indicatie dat de dieren, bij een incubatieperiode van 7 dagen bij de slacht al op het einde daarvan zaten of al een grotere tijdsperiode van de incubatieperiode was verstreken, ermee rekening houdend dat er waarschijnlijk sprake is geweest van een meldingsvertraging.
4. De afwezigheid van afwijkingen bij de AM en PM keuring kan drieërlei betekenissen, die dieren waren niet geïnfecteerd, wel geïnfecteerd maar niet ziek (inapparent geïnfecteerd) of wel geïnfecteerd maar nog in de incubatieperiode. In de laatste twee scenario's kan niet worden uitgesloten dat de dieren in kwestie wel antrax bacteriën in het lichaam hebben geherbergd. De afwezigheid van waarneembare afwijkingen in die twee situaties duidt er echter op dat het aantal bacteriën in het dierlijk lichaam niet groot kan zijn geweest, runderen zijn immers zeer gevoelig voor antrax en zouden, wanneer de vermeerdering van de bacteriën eenmaal goed op gang is gekomen ziekteverschijnselen moeten vertonen.
5. Mensen kunnen in principe door met antrax besmet vlees geïnfecteerd worden. De infectieuze dosis van antrax bij de mens is echter groot. Bij een gering aantal bacteriën of sporen in een portie vlees zal daarom de kans op een infectie laag zijn. Verhitting van het vlees draagt er wel aan bij dat de infectieuze dosis in een consumentenportie nog verder wordt verkleind maar niet wordt geëlimineerd.
6. Werknemers die het potentieel besmette vlees hebben uitgebeend en uitgesneden hebben een veel grotere hoeveelheid besmet vlees onder handen gehad als een consument. Mede daarom en vanwege het grotere risico op letsel bij het verwerken van vlees hebben deze werknemers een groter risico dan consumenten gelopen.
7. Kruiscontaminatie van besmette op onbesmette karkasdelen bij vervoer en verwerking kan niet worden uitgesloten.

Advies

Ondanks de zeer kleine kans op blootstelling van mensen aan antrax bacteriën door consumptie van, of contact met, vlees van de twee besmette runderen adviseer ik u het vlees uit de handel te nemen omdat de gezondheidsgevolgen zeer ernstig kunnen zijn voor individuen. Ik adviseer ook het vlees van andere runderen dat met dit vlees in contact is gekomen uit de handel te laten nemen.

Bureau Risicobeoordeling & onderzoeksprogrammering

Datum 10 oktober 2014

Onze referentie
NVWA/BuRO/2014/7871

prof. dr. Antoon Opperhuizen
directeur bureau Risicobeoordeling & onderzoeksprogrammering

Onderbouwing:

Antrax bij mensen

Antrax of miltvuur wordt door de sporenvormende bacterie *Bacillus anthracis* veroorzaakt. Mensen kunnen besmet raken wanneer sporen via wondjes de huid binnen dringen, bij inademing van sporen of bij het binnenkrijgen van sporen met voedsel of water. Verreweg de meeste gevallen van antrax bij de mens (>95%) zijn het gevolg van een infectie via de huid. Bij het binnenkrijgen van sporen met voedsel of water kunnen kan zich de ziekte op twee verschillende manieren uiten. Er kan een zogenaamde abdominale vorm ontstaan waarvan het klinisch beeld lijkt op een acute buik of een zogenaamde orofaryngeale vorm die uiterst zeldzaam is. Bij deze vorm komt, ook bij behandeling, ongeveer 50% van de patiënten te overlijden (bron: LCI richtlijn antrax). Mensen zijn relatief ongevoelig voor een infectie met antrax. Er is weinig informatie beschikbaar over de infectieuze dosis van antrax bij de mens. Gebaseerd op gegevens van het Japanse leger tijdens WO II wordt geschat dat de MID_{50} , dat is de minimale infectieuze dosis waarbij 50 percent van de proefpersonen ziek werden, voor de mens 10^{11} sporen bedraagt. De infectiekans bij opname van sporen hangt waarschijnlijk af van de aanwezigheid van laesies in de mond/keelholte of het spijsverteringskanaal (bron: Anthrax in humans and animals, OIE, WHO, FAO 2008).

Antrax bij dieren

Dieren kunnen op dezelfde manieren als mensen met antrax besmet raken. In tegenstelling tot de mens raken dieren echter vooral geïnfecteerd door opname van met sporen besmet voer, bij voorbeeld door te grazen op weidepercelen die gecontamineerd zijn met sporen die jarenlang in de grond kunnen overleven. Vooral planteneters zijn zeer gevoelig voor een infectie met antrax. Bij deze dieren verloopt antrax gewoonlijk zeer acuut met een hoogste sterfte. (bron: Merck Veterinary Manual). Ook bij gevoelige diersoorten is de minimale infectieuze dosis bij ingestie van antrax sporen hoog namelijk ongeveer $1,5$ tot 5×10^8 kve (kolonie vormende eenheden) sporen (bron: Anthrax in humans and animals, OIE, WHO, FAO 2008)

Vragen aan CVI en FO voedselveiligheid

Om tot een goed onderbouwde risicobeoordeling te komen zijn aan het Centraal Veterinair Instituut en het Frontoffice Voedselveiligheid RIVM RIKILT de volgende vragen gesteld. De antwoorden van de geraadpleegde instituten zijn in cursieve tekst weergegeven.

1. Op welke manieren kunnen runderen met antrax besmet raken, voornamelijk door te grazen op een besmet perceel, door gecontamineerde diervoeders, door contact met besmette levende of dode dieren of door andere transmissieroutes?

*In principe komt de antrax-bacterie (*Bacillus anthracis*) ubiquitair voor. Overdracht vindt plaats via direct en indirect contact, via gecontamineerd voer, besmette percelen of vanuit de graafwerkzaamheden/overstromingen. Infectie is vooral via ingestie. Als er antrax op een bedrijf wordt aangetoond is er een bron aanwezig van waaruit dieren geïnfecteerd worden.*

Bureau Risicobeoordeling & onderzoeksprogrammering

Datum 10 oktober 2014

Onze referentie
NVWA/BuRO/2014/7871

2. Wat is de incubatieperiode van antrax bij runderen?

Drie tot zeven dagen in herbivoren, varkens wrsch iets langer.

3. Kan vlees van runderen die op 19 september 2014 zijn geslacht zonder dat er tijdens de ante en post mortem keuring afwijkingen zijn geconstateerd en waarvan op het oorsprongsbedrijf op 27 september 2014 antrax is vastgesteld, een gevaar voor de volksgezondheid vormen? Met andere woorden, vormt vlees van potentieel met antrax besmette runderen al tijdens de incubatieperiode een gevaar voor de volksgezondheid?

Is niet waarschijnlijk maar kan niet worden uitgesloten.

Tijdens de incubatieperiode: risico aanwezig, maar schatten we niet groot in, dit vanwege de korte incubatieperiode. Ook dit is afhankelijk van de ante en post mortem keuring.

Dus de vraag is een beetje hoe goed de ante en post mortem keuring is. Antrax veroorzaakt sepsis, in principe is dit zichtbaar.

4. Kunnen runderen klinisch inapparent met antrax besmet zijn waardoor er bij de ante of post mortem keuring geen afwijkingen kunnen worden waargenomen?

Deze kans is klein maar kan niet worden uitgesloten, de kwaliteit van de keuring is daarbij doorslaggevend.

5. Kunnen met antrax besmet karkasdelen bij het uitbenen/uitsnijden aanleiding geven tot een humane infectie, zo ja, is dit risico ook in de particuliere keuken bij de bereiding van het vlees aanwezig?

Ja, dit kan en veroorzaakt huidinfectie/wondinfectie hetgeen kan leiden tot systemische infectie.

6. Reduceert verhitting van besmet rundvlees het risico op een alimentaire besmetting met antrax? Geef hierbij aan of de gangbare bereidingsmethodes van rundvlees in de particuliere keuken volstaan om het risico voor de consument weg te nemen?

Verhitting zal een deel van de sporen/bacteriën reduceren maar je kan er niet mee volstaan om het risico op alimentaire besmetting weg te nemen. De sporen zijn hitte resistent.

7. Kunnen met antrax besmet karkasdelen bij het uitbenen/uitsnijden aanleiding geven tot een humane infectie, zo ja, is dit risico ook in de particuliere keuken bij de bereiding van het vlees aanwezig?

Ja, dit kan en veroorzaakt huidinfectie/wondinfectie hetgeen kan leiden tot systemische infectie.

De EFSA (2013) stelt dat direct contact met besmette dieren en karkassen zeer gevaarlijk is. Naast de cutane infectieroute is er ook de respiratoire route. De respiratoire route wordt door de EFSA met name geassocieerd met het verwerken van huiden en wol. Als zieke dieren worden aangeboden voor slacht mogen karkassen niet worden geopend om sporulatie te voorkomen (CFSPH 2007).

Bureau Risicobeoordeling & onderzoeksprogrammering

Datum 10 oktober 2014

Onze referentie
NVWA/BuRO/2014/7871

8. Reduceert verhitting van besmet rundvlees het risico op een alimentaire besmetting met antrax? Geef hierbij aan of de gangbare bereidingsmethodes van rundvlees in de particuliere keuken volstaan om het risico voor de consument weg te nemen?

Bureau Risicobeoordeling & onderzoeksprogrammering

Datum 10 oktober 2014

Onze referentie
NVWA/BuRO/2014/7871

Verhitting zal een deel van de sporen/bacteriën reduceren maar je kan er niet mee volstaan om het risico op alimentaire besmetting weg te nemen. De sporen zijn hitte resistent.

Gevallen van gastrointestinale anthrax infecties zijn geassocieerd met ingestie van rauw of onvoldoende verhit vlees (CFSPH, 2005) of goed verhit vlees (CDC, 2000) van geïnfecteerde dieren. Het oplopen van anthrax kan dus ook voor consumenten van vlees een potentieel risico betekenen (Bos 1989). In TESSY zijn geen gevallen gemeld geassocieerd met de consumptie van rundvlees (EFSA 2013).

9. Is er een risico op kruisbesmetting van besmette naar onbesmette karkassen of vlees? Contact van karkasdelen of vlees van verschillende dieren kan o.a. optreden tijdens het hangend transport van karkasdelen, het dragen van karkasdelen, het uitbenen/uitsnijden van besmette karkassen, het bulkvervoer van uitgesneden vlees en de bereiding of verdere verwerking van het vlees.

Dit valt niet uit te sluiten.

Referenties

Anonymous. Anthrax in humans and animals. OIE, WHO, FAO 2008

Bos. J.M. et al. 1989. Literatuuronderzoek naar gegevens betreffende de betekenis van een aantal verwekkers van zoonosen in verband met de vleesconsumptie. XIII Bacillus anthracis. RIVM rapport 148327 013.

CDC (Centers for Disease Control and Prevention), 2000. Human Ingestion of Bacillus anthracis-Contaminated Meat, Minnesota, August 2000. Morbidity and Mortality Weekly Report 49: 813-816

CFSPH 2007.

<http://www.cfsph.iastate.edu/DiseaseInfo/disease.php?name=anthrax&lang=en>

EFSA BIOHAZ Panel (EFSA Panel on Biological Hazards), 2013. Scientific Opinion on the public health hazards to be covered by inspection of meat (bovine animals). EFSA Journal 2013;11(6):3266, 261 pp.
doi:10.2903/j.efsa.2013.3266

LCI richtlijn antrax, <http://tinyurl.com/qzr56m8>

Merck Veterinary Manual, Overview of anthrax, <http://tinyurl.com/n5m849j>

Bureau Risicobeoordeling & onderzoeksprogrammering

Datum 10 oktober 2014

Onze referentie
NVWA/BuRO/2014/7871

Warszawa, dnia 7 October 2014 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII

████████████████████
 Chief Veterinary Officer
 of Netherlands
 Ministry of Agriculture, Nature, and
 Food Quality
 Clauslann 8
 Postbus 20401
 NL-2500 EK Den Haag
 e-mail: c.bruschke@minlnv.nl

Case No: GIWz-403-533/2014 (1)

Related to Case No: WIW-CbZ.913.18.13.2014

Letter dated: 7 October 2014r.

Dear *Meubane*,

I would like to kindly inform that on 3rd October 2014 Slovakian Veterinary Authorities informed Chief Veterinary Officer of Poland concerning the transport of cattle dispatched into Polish territory from the holding located in district of Svidnik (region Prešov) in Slovakia, where anthrax was detected in cattle on 27 September 2014.

The Polish Veterinary Authorities established that on 19th September 2014 two bovine animals with identification numbers: SK00036743031, SK00038013031 originated from abovementioned herd were slaughtered in the slaughterhouse: the company "Parkur" Sp. of o.o. Mochnaczka Wyzna 47, 33-383 Tylicz. The animals were examined ante and post mortem and showed no symptoms of disease. Meat obtained from cattle was sent on 22nd September 2014r. to Neatherlands: ██████████ 6004 ██████████ Veterinary Number NL462 EG. The consignment of meat was accompanied by Trade Identification Document (TDI) No. 387/14 and the specification of consignment (in attachment).

Attached documents:

1. a copy of the Trade Identification Document (TDI) No. 387/14 (p. 1-1).
2. a copy of specification of consignment (p. 1-2)

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
 tel.: (22) 623 30 88, fax: (22) 623 14 98, e-mail: wet@wet.gov.pl, www.wet.gov.pl

Contact e-mail [REDACTED]@vwa.nl

food - alert notification - official control on the market - beef - Netherlands

Notification Link https://webgate.ec.europa.eu/sancas?service=https://webgate.ec.europa.eu/sanco_rasff/notification.html?notId=164986

General Information

Notification number:	164986
Reference:	2014.1388
Notification type:	food
Notification basis:	official control on the market
Notification classification:	alert notification
Product name:	beef
Product category:	meat and meat products (other than poultry)
Notifying country:	Netherlands
Notifying Country region:	
CP Reference:	
Date of notification:	10/10/2014
Infosan Informed:	No
Notification status:	EC VALIDATED 10/10/2014 15:33:00
Follow-up status:	165094 EC VALIDATED 10/10/2014 15:43:06 Sweden
Number of follow-ups:	2

Distribution Status

distribution to other member countries

Countries notified for the notification and associated follow-up

For follow-up: Belgium, Denmark, France, Germany, Italy, Portugal, Sweden

Countries notified for the notification and associated follow-up

For attention: Netherlands

Risk

Serious risk: Yes
Impact on: human health
Motivate serious risk:
Number of people affected:
Illness / patient's symptoms:
Other hazards: possible presence of *Bacillus anthracis* in beef

Products

Product name: beef
Product category: meat and meat products (other than poultry)

Traceability

Distribution status: distribution to other member countries

Consignment

Consignment / lot number: see attachements
Origin: Poland
Public health certificate number:
Public health certificate date:
CVED number:
Other document: trade document
Number: 387/14
Durability date:
Description of the lot no. of units:
Description of the lot total net weight: 15.511,5 kg

Operator

Operator type: exporter
Name: Parkur Sp. z.o.o.
ApprovalNumber:
Address: Mochnaczaka Wyzna 47
Location: 33-388 Tylicz
Postal code:
Country: Poland
Distribution to:
Attachment(s):

Operator type: importer
Name: [REDACTED]
ApprovalNumber:
Address: [REDACTED]
Location: [REDACTED]
Postal code: [REDACTED]
Country: Netherlands
Distribution to: Belgium, Denmark, France, Germany, Italy, Portugal, Sweden
Attachment(s): 709530_Distributielijst-traceability2014FR.xlsx ,
 709221_Distributielijst-traceability2014BE.xlsx ,
 709222_Distributielijst-traceability2014IT.xlsx ,
 709227_Distributielijst-traceability2014FR.xlsx ,
 709223_Distributielijst-traceability2014DE.xlsx ,
 709529_Distributielijst-traceability2014PT.xlsx ,

709528_Distributielijst-traceability2014DK.xlsx ,
 709226_Distributielijst-traceability2014PT.xlsx ,
 skanowanie0135.pdf , 709526_Distributielijst-
 traceability2014DE.xlsx , 709524_Distributielijst-
 traceability2014BE.xlsx , 709225_Distributielijst-
 traceability2014DK.xlsx , 709525_Distributielijst-
 traceability2014IT.xlsx , 709228_Distributielijst-
 traceability2014SE.xlsx , 20141007075526.pdf

Measures

Measure taken in:	Netherlands
Measure taken:	withdrawal from the market
Measure type:	voluntary
Taken by:	importer
Contact person:	
Additional info:	
Entry into force:	09/10/2014
Duration:	ongoing
Internet:	

Related products

Product name:	bovine animals
Product category:	meat and meat products (other than poultry)
Product relation:	raw material

Product description

Product name on label:

Brand/trade name:

Product aspect:

Barcode no.: identification numbers: SK 00036743031, SK 00038013031

Other labelling:

Weight:

Temperature:

Additional information

Date of last change of status: 10/10/2014 15:43:06

#164986 - EC VALIDATED - Netherlands

CP Reference:

Organisation / ministry: Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority (NVWA)

Contact person: vwa.dtalert@vwa.nl

Additional information: recall of the batch, containing the 2 bovine with identification SK 00036743031 and SK 00038013031 and the Polish carcasses, cut the same day

#165084 - EC VALIDATED - european.commission

CP Reference:

Organisation / ministry: EC

Contact person: Lacinski

Additional information: Information about cattle with the Slovakian origin added as a related products.

Follow-up type: additional information

#165094 - EC VALIDATED - Sweden

CP Reference:

Organisation / ministry: National Food Agency

Contact person: Joakim Meuller Bäckman
rasff@slv.se

Additional information: Nothing of the concerned batch that has been sent to Sweden has been put on the market.

Follow-up type: outcome of investigations

Attached documents

General documents:

None

Products Operators information documents:

notId: 164986
File name: 709530_Distributielijst-traceability2014FR.xlsx
Type: recipients list

notId: 164986
File name: 709221_Distributielijst-traceability2014BE.xlsx
Type: recipients list

notId: 164986
File name: 709222_Distributielijst-traceability2014IT.xlsx
Type: recipients list

notId: 164986
File name: 709227_Distributielijst-traceability2014FR.xlsx
Type: recipients list

notId: 164986
File name: 709223_Distributielijst-traceability2014DE.xlsx
Type: recipients list

notId: 164986
File name: 709529_Distributielijst-traceability2014PT.xlsx
Type: recipients list

notId: 164986
File name: 709528_Distributielijst-traceability2014DK.xlsx
Type: recipients list

notId: 164986
File name: 709226_Distributielijst-traceability2014PT.xlsx
Type: recipients list

notld: 164986
File name: skanowanie0135.pdf
Type: other

notld: 164986
File name: 709526_Distributielijst-traceability2014DE.xlsx
Type: recipients list

notld: 164986
File name: 709524_Distributielijst-traceability2014BE.xlsx
Type: recipients list

notld: 164986
File name: 709225_Distributielijst-traceability2014DK.xlsx
Type: recipients list

notld: 164986
File name: 709525_Distributielijst-traceability2014IT.xlsx
Type: recipients list

notld: 164986
File name: 709228_Distributielijst-traceability2014SE.xlsx
Type: recipients list

notld: 164986
File name: 20141007075526.pdf
Type: bill(s)/delivery document(s)

Related Products Operators information documents: